

Prof. MUDr. Dušan Soudek se dožívá 90 let

V úterý 4. května t.r. se v kanadském Kingstonu dožil 90 let čestný doktor naší univerzity, biolog Lékařské fakulty a náš dlouholetý uběhávavý zahraniční korespondent – prof. MUDr. Dušan Soudek CSc. Požádali jsme ho při této příležitosti o zvláštní článek k uveřejnění – s libovolnou tematikou. Museli jsme ho k tomu dlouho nutit, ale posleze nám poslal krátký text (který samozřejmě uveřejňujeme bez jakéhokoliv zásahu).

Život je jen náhoda...

Nemohu souhlasit s titulem tohoto šlágru. Ale nelze zapřít, že náhoda může mít v životě zvláštní roli. Tak např. akademik Wichterle ve svém životopise popisuje náhodu, která ho v životě dobře umístila. Totéž platí o mně.

V roce 1948 jsme publikovali svůj popis struktury buněčného jádra u plisně *Rhizopus*. Já jsem vždy sledoval „Biological Abstracts“ – a tu jsem se po letech dočetl o nové práci prof. Carl F. Robinowa, týkající se podobného objektu. Hned jsem mu poslal žádost o separát s poznámkou, že my jsme už dříve dosáhli podobných výsledků a že jsme rádi, že teď byly nezávisle potvrzeny.

Separát došel za tři týdny; rozřízl jsem jeho obálku a začel jsem se do obsahu práce. Pak jsem si vzpomněl, že syn naší laboratorní uklízečky sbírá známky; a tak jsem tu použitou obálku vytáhl z koše na odpadky a vystříhl z ní kanadskou známku; pod výstřížkem se objevil bílý papír – byl to autorův dopis. Chtěl po mně separát naší originální práce – a pak připsal poznámku: „Až příště navštívím Evropu, pokusím se Vás navštívit“.

Prof. Carl Robinow z University of Western Ontario (1909-2006) objevitel buněčného jádra (nukleoidu) u bakterií, nás navštívil dvakrát a cestoval jsem s ním po Moravě. Po jeho

druhé návštěvě jsem mu poslal poděkování s dodatkem, který jsem považoval za vtip: „Až příště pojedu do Ameriky, tak se pokusím Vás navštívit.“ Za pár týdnů mně přišel přepis od University of Western Ontario. Pozvání k dvouměsíčnímu studijnímu pobytu v laboratoři prof. Barra. M. L. Barr (1908-1985) byl profesor anatomie, který objevil sexchromatin v jádře somatických buněk ženského pohlaví. „Pozvání platí jen pro tuto osobu a musí být přijato do 14 dní, jinak se ruší.“ Moji cestu do ciziny ovšem musel schválit uliční výbor KSC; ten cestu schválil až se zpožděním – já jsem už byl na cestě. (Později mně prof. Barr sdělil, že tehdy dostal od rodiny prezidenta Kennedyho značnou subvenci pro výzkum; a její část pro mé pozvání využil.)

V Londoně (Western Ontario), sídle této univerzity, si o mně zřejmě udělali dobré mínění, protože v roce 1989 – po sovětské okupaci ČSR – nám s manželkou poslali pozvání, abychom se do Kanady přestěhovali.

Tak náhoda několikrát mně i mé rodině rozhodujícím způsobem zasáhla do života.

„Universitas“ je podle mého názoru vynikající univerzitní revue. Znam dobře revue University of Toronto (manželka je alumnou této univerzity) a také zdejší Queen's University. Torontský časopis popisuje jen své významné pracovníky, Queen's University spíše zdůrazňuje všechny své absolventy jako rozsáhlou rodinu. Já dávám přednost brněnské Universitas. A jsem rád, že jsem byl po léta jejím externím spolupracovníkem!

Redakce prof. Soudkovi za jeho slova – a za veškerou mnohaletou spolupráci – moc děkuje a přeje mu do dalších let co nejpevnější zdraví, pohodu a ještě mnoho dalších užitečných náhod!